

Статистическият критерий разграничава дейности, които би трябвало, но не са обхванати от официалната статистика (Blades, 1982; Erey и Weck, 1983;

Vbroesterhuizen, 1985). Подобни пропуски на официалната статистика според цитираните автори стават например ако методите на наблюдение не могат да измерят всички дейности, които би трябвало да се опишат чрез съответната статистика. Дейности, които би трябвало, но не са записани от официалната статистика, ще бъдат наречени „ненаблюдавани“.

Италианските експерти развиват тази идея, като разделят икономиката на две части (The underground economy in Italian economic accounts, 1993, схема 3):

- а) икономика, наблюдавана статистически;
- б) икономика, която е скрита или не се наблюдава статистически.

Според италианските експерти практически цялата официална икономика се наблюдава статистически. Една част на неофициалната икономика, макар че от икономическа гледна точка е скрита, също не избягва статистическото наблюдение. То е извършвано чрез специални извадкови изследвания или чрез анализиране на несъответствията на статистическите данни, даващи количествен израз на различните аспекти на едно и също явление.

Онази част от икономиката, за която статистическата информация напълно липсва, е разглеждана като скрита и не се наблюдава статистически. Тя включва огромна част от считаната за неофициална икономика, за която е характерно желанието да бъде избегнато наблюдение, плюс малка част от официалната икономика, която не може да бъде изучена поради наличието на обекти, които не са регистрирани, или поради това, че регистрите не са били актуализирани или пък са били актуализирани едва след като изследването е било проведено.

Неофициалната икономика, която се укрива и поради това не е изследвана нито директно, нито индиректно, никога не е нормално изчислявана в националните сметки. Тази част от икономиката се оценява чрез използване на статистически методи, които позволяват да бъдат добавени изцяло или частично изпуснати данни или чрез специализирани счетоводни балансови техники.

Тези идеи, до известна степен реализирани от италианските статистици, ясно показват намерението да се редуцира до минимум онази част от производствените дейности, за които няма количествени измерители от статистиката. В същото време се осветлява отделно както частта на скритата икономика, необ-